

Protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament escolar del Ceip Mare de Déu del Toro d'Es Mercadal.

El Decret 121/2010, de 10 de desembre pel qual s'estableixen els drets i deures de l'alumnat i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB núm.187, de 23 de desembre), estableix a l'article 28 que cada centre docent ha de disposar d'un pla de convivència.

Dins aquest pla de convivència hi ha d'haver un protocol de prevenció, detecció i intervenció d'assetjament escolar.

El protocol que aquí es presenta conté orientacions per prevenir l'assetjament escolar i les mesures que s'adoptaran quan es comuniqui un possible cas.

Les pautes d'aquest protocol s'han d'adaptar a l'edat dels alumnes implicats i a les seves circumstàncies personals.

De cara a prevenir i actuar en casos d'assetjament escolar, és essencial veure'l com una situació que afecta tot el grup en què, normalment, es produeix el cercle d'assetjament:

- Hi ha un alumne o alumna que pateix a causa de les conductes d'un o més companys. Aquestes accions solen ser conegudes per la resta de la classe.
- Hi ha alumnes que, directament o indirectament, agredeixen.
- Hi ha alumnes que, tot i no participar-hi directament, aproven i animen aquestes accions.
- Hi sol haver, també, alumnes que, tot i veure el que passa, decideixen no intervenir ja que no s'hi senten implicats.
- És probable que hi hagi també alumnes que, tot i tenir consciència que el maltractament no està bé, no fan res perquè pensen que si actuen això pot tenir conseqüències negatives per a ells.
- En el cas que apareguin alumnes que defensen, l'assetjament no se sol donar o s'atura.

Per tant, a les situacions d'assetjament habitualment s'hi troba un grup d'alumnes que, per acció o per omissió, molesta o permet que es molesti un company. Cal considerar que es tracta d'un cas d'assetjament escolar quan es donen **totes** les circumstàncies següents:

- Conductes d'agressió física, verbal o relacional cap a un o diversos alumnes.
- Manteniment en el temps.
- Desequilibri de poder: l'alumne o alumna es troba en situació d'evident inferioritat respecte d'un grup d'alumnes.
- Intenció d'humiliar o d'agredir l'alumne o alumna que se sent victimitzat.

L'assetjament escolar, quan es dona, té conseqüències molt negatives per a tots els alumnes però, sobretot, per als que el pateixen.

I. PAUTES DE PREVENCIÓ

Pel que fa a la prevenció de l'assetjament escolar, hi ha alguns aspectes que s'han de tenir en compte:

1. El pla de convivència és un conjunt d'estratègies i pautes d'actuació adreçades a la comunitat educativa per fomentar la convivència escolar i facilitar la prevenció de conductes contràries a aquesta convivència, així com la resolució de situacions conflictives.

Aquestes estratègies cerquen el benestar de tots els membres de la comunitat:

- a) com diu L'article 30 del Decret 121/2010 a l'article 30 i 31, el nostre centre compte amb una comissió de convivència formada per tots els membres de la CCP, encarregada de proposar mesures per impulsar els aspectes preventius d'aquest Protocol. D'altra banda, els referents, docents que actuaran en la detecció i intervenció de l'assetjament escolar i que s'encarregaran de fer les entrevistes d'aquest protocol (quan es trobi necessari, el centre pot designar dues persones que actuïn conjuntament com a referents del mateix cas), s'aniran formant i disposaran del temps necessari per dur a terme la seva tasca (que es podrà generar de les pròpies hores de coordinació, en el cas dels docents que pertanyin a equips directius, de suport o d'orientació, i de les hores de coordinació o hores complementàries pel que fa als docents que pertanyin a la comissió de convivència o altres).

- b) S'informarà de l'existència d'aquest Protocol i es demanarà la col·laboració de tota la comunitat educativa per tal que tinguin clar que el maltractament no és acceptable i que, comunicar-lo, és una acció justa.
- c) S'ha de preveure un sistema de notificació de l'assetjament: bústies (físiques o virtuals), persones responsables (tutors, equip directiu, orientació, etc.), telèfons, correus electrònics, etc.
- d) És essencial aconseguir una bona cohesió als grups i al centre per tal que hi hagi bones relacions i evitar que hi hagi alumnes que es trobin aïllats dins el grup i, per tant, puguin ser víctimes potencials d'assetjament. D'acord amb el pla d'atenció a la diversitat, el centre proporciona suport dirigit a la integració dels alumnes que ho necessiten, sobretot si presenten problemes de socialització.
- e) El professorat ha de ser un exemple i no ha de mostrar mai indiferència envers els comentaris despectius, de burla, o els senyals incipients d'assetjament o violència. D'altra banda, les manifestacions explícites d'afecte, cura i preocupació en les interaccions del professorat amb cadascun dels alumnes i amb el grup són molt importants en la creació d'un vincle i d'un bon clima, ja que mostra una persona que es preocupa i que té sentiments, en comptes d'una figura distant d'autoritat. Els professors han d'estar atents a canvis de comportament que tinguin els alumnes que puguin estar relacionats amb alguna situació d'assetjament.
- f) S'ha de comptar amb la participació de les famílies, han de tenir la informació necessària per poder ajudar els seus fills respecte d'una bona convivència en general i el correcte ús de les TRIC (tecnologies d'informació, relació i comunicació). S'ha de conscienciar les famílies que l'ús de les xarxes socials (WhatsApp, Facebook, Twitter, etc.) pot incrementar de forma exponencial el conflicte inicial i dificultar-ne la resolució. Es comunicarà a les famílies l'existència d'aquest protocol, a les reunions de tutoria d'inici de curs o a l'assemblea, a la pàgina web, etc.
- g) És necessària la formació de tota la comunitat educativa en els aspectes esmentats per millorar la convivència. Aquesta necessitat es contempla dins el pla de formació del centre. La Conselleria d'Educació planifica activitats formatives per tal que els centres duguin a terme aquestes actuacions amb els seus propis recursos. A més, existeixen altres recursos que poden ser d'ajuda per la formació dels alumnes i de les famílies: IBJove ofereix xerrades sobre Internet segura, es pot contactar amb el servei

de policia tutor del nostre municipi per concretar l'acció formativa que es vulgui fer i la Policia Nacional i la Guàrdia Civil també fan activitats formatives al respecte. Per altra banda, la comissió de formació de l'Apima organitza xerrades i tallers dirigits a les famílies.

- h) El centre disposa d'un pla d'acollida per a l'alumnat, les famílies i el personal docent nouvingut.

Per exemple, **veure graelles annexes**

EDUCACIÓ INFANTIL

ACTIVITATS PER PREVENIR ELS CONFLICTES I L'ASSETJAMENT ESCOLAR	ACTUACIONS DAVANT UN CONFLICTE	RECURSOS I MATERIALS
<ul style="list-style-type: none"> ● VALORS <p>Dia de la pau Visionat de curtmetratges sobre convivència i posterior xerrada. Visionat de Calliou i conversa Lectura de contes amb temàtica relacionada amb els valors i conversa</p> <ul style="list-style-type: none"> ● RELAXACIÓ <p>Tècnica de la tortuga, ramadasa, massatges, risoteràpia...)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● AUTOCONEIXEMENT I AUTOESTIMA <p>encarregat, aniversaris, capsa de la vida, activitat amb famílies</p> <ul style="list-style-type: none"> ● COHESIÓ DE GRUP <p>nom de sa classe colònies capsa de la vida, activitat amb famílies</p> <ul style="list-style-type: none"> ● RELACIONS <p>ajudants de pati tallers intrecicles/ambients Emprar diferents dinàmiques a l'hora d'agrupar-se (jugar/</p>	<p>LA MESTRA DAVANT UN CONFLICTE ACTUA COM A MEDIADORA , DONANT EINES PER A QUE RESOLGUIN EL CONFLICTE PER ELLS MATEIXOS, DONANT EINES PER ARRIBAR A UN ACORD :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● reconeixent les emocions ● posant paraules al que ha passat ● donant diferents opcions per resoldre'l ● escoltar les diferents versions ● el que s'ha equivocat ha de pensar qualche cosa que agradi a l'altre, com el pot ajudar ● reparar el mal que s'ha fet ● iniciar-nos en l'empatia (com te sents? com trobes que se sent?) ● parlar-ne i intentar sol.lucionar el conflicte <p>PARLAR DELS CONFLICTES QUE HI HA HAGUT EN GRAN GRUP (SENSE PERSONALITZAR)</p> <p>PACTES AMB EL GRUP QUAN HI HA UN</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● VALORS <p>Maleta pedagògica "feim comunitat" Inés del revés (conte)--> rebequeries El monstre de colors (conte)--> emocions Rosa caramel (conte)--> equitat de gènere El pirata de les estrelles (conte)--> empatia Si jo fós un gat (conte)--> acceptació dels altres Emocionari (conte) Som amics?(conte)--> amistat T'estimo (quasi sempre) (conte)--> acceptació dels altres Una mica de mal humor (conte)-->emocions Orelles de papallona (conte) la mejor sopa del mundo (conte)--> col.laboració Catorze.cat (web) Videos de Calliou</p> <ul style="list-style-type: none"> ● RELAXACIÓ <p>Videos educaixa.cat Respira (conte) Tranquil i atent com una granota (llibre) El meu pare és de plastilina(conte)</p>

donar la mà a la fila amb infants amb els que normalment no ens relacionam, fer les parelles/grups la tutora...)	INFANT MOLT DISTORSIONADOR.	
--	-----------------------------	--

PRIMER CICLE

ACTIVITATS PER PREVENIR ELS CONFLICTES I L'ASSETJAMENT ESCOLAR	ACTUACIONS DAVANT UN CONFLICTE	RECURSOS I MATERIALS
<p>Dia de la pau</p> <p>1r curs</p> <p>Dinàmiques de grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aranya - Passa l'aro - Un dibuix en equip - Tots som necessaris - El tren - El submarí - Salvem-nos tots <p>Paraules polides.</p> <p>2n curs</p> <p>Massatges en parelles.</p> <p>Rei del silenci.</p> <p>Pot de la calma.</p> <p>3r curs</p> <p>Relaxació.</p> <p>Frases per pensar.</p> <p>Assemblea.</p> <p>Parelles de bons companys.</p> <p>Activitats per conèixer-nos millor.</p>	<p>Racó de conversa (orella - boca) per intentar arribar a un acord.</p> <p>Tècnica de la tortuga (autocontrol).</p> <p>Mediació del mestre: escoltar les dues parts.</p> <p>Reflexions.</p> <p>...</p>	<p>Vídeos i curts relacionats amb les emocions i els valors.</p> <p>Programa Decideix.</p> <p>Gestió d'emocions "educaixa".</p> <p>Contes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El monstre de colors - Elmer - T'estimo, quasi sempre - Melmelada de felicitat <p>Llibre: ¿Qué hago cuando me enfado?</p> <p>Dinàmiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fil de llana - Globus - Aros - Cordes

SEGON CICLE

ACTIVITATS PER PREVENIR ELS CONFLICTES I L'ASSETJAMENT ESCOLAR	ACTUACIONS DAVANT UN CONFLICTE	RECURSOS I MATERIALS
<p>6è : Alumnes ajudants del pati d'infantil. Dia de la pau Lectura del llibre "La lección de August" Norma de la setmana relacionada amb la convivència i vinculat amb Ecoaula. Projecte de viatge (totes les activitats prèvies serveixen per millorar la cohesió de grup i reduir els conflictes i implicar les famílies)</p> <p>4t i 5è: Dinàmiques de cohesió de grup a valors. Normes d'aula. Treballs cooperatius i col·laboratius. Convivències i sortides per tal de cohesionar el grup. Pactes i compromís. "Ets important per jo perquè..."</p> <p>Taller de teatre</p>	<p>Conversa o diàleg per tractar els conflictes davant tot el grup.</p> <p>4t i 5è: Mediació per part del mestre. Fomentar l'empatia. Establir pactes entre ells.</p>	<p>Bullydance (video) La lección de August Document del projecte de viatge</p> <p>4t i 5è: Lapbook de compromisos dels alumnes. Videos per treballar els prejudicis, l'empatia, les relacions, emocions.....: "Birds" "El vendedor de humo" "Cuerdas" "La luna" "La llegada de un perro diferente" "La nube y la cigüeña" Estrelles de qualitats Sobres perquè ets important per jo...</p>

2. El reglament d'organització i funcionament (ROF) del centre concreta les normes d'organització, participació i convivència que garanteixen els mecanismes afavoridors de l'exercici dels drets i deures de l'alumnat i de les estratègies de prevenció i gestió dels conflictes. Es disposa d'una organització dels grups (fets amb criteris pedagògics) i dels espais, (aules, canvis d'aula, pati, entrades i sortides i transport escolar) que permeten la supervisió de l'alumnat i la millora de la convivència, tot i que les condicions actuals de l'espai no són favorables. El centre contempla les normes d'ús de les tecnologies de la informació i de respecte a la privacitat i a la pròpia imatge.

3. El pla d'acció tutorial té una relació molt directa amb el pla de convivència. Tenint en compte que l'acció tutorial és una tasca de tot l'equip educatiu, preveu:

- a) Fer activitats i organitzar l'aprenentatge de manera que es fomenti la cohesió, el respecte mutu i la relació positiva del grup. En aquest sentit, es treballa des de l'educació emocional i la competència social: saludar-se, expressar emocions, saber escoltar els altres quan parlen, no ignorar mai ningú, interessar-se pels altres, saber dir que no, ajudar, etc.
- b) Fomentar competències cíviques dirigides a la maduració de la consciència moral, l'actitud crítica, la corresponsabilitat en la detecció de la violència (per acabar amb l'existència d'espectadors passius i de la "lleï del silenci") i generar actituds de rebuig cap a la violència i la injustícia.
- c) Afavorir que no hi hagi alumnes que estiguin aïllats a l'aula.
- d) Fer un seguiment dels grups que es consideri que estan en més risc.
- e) Aplicar proves sociomètriques com el CESC (Conductes i Experiències Socials a Classe).
- f) Saber afrontar les frustracions pròpies de les relacions socials i la vida en general ajuda a una millor integració social i evita actituds agressives o victimistes que poden fomentar l'assetjament escolar i el ciberassetjament.
- g) Fer activitats per afavorir la igualtat amb els col·lectius amb més risc: integració de l'alumnat amb discapacitats i altres necessitats educatives o socials; foment de la llibertat d'identitat de gènere i d'orientació sexual; foment de la interculturalitat i la solidaritat, i la coeducació.

h) Formar en l'ús de les TRIC (tecnologies d'informació, relació i comunicació) i la ciutadania digital per prevenir el ciberassetjament.

II. DETECCIÓ I INTERVENCIÓ

1. NOTIFICACIÓ

La comunicació d'un cas de possible assetjament la pot fer qualsevol membre de la comunitat educativa, així com altres serveis externs al centre (serveis sanitaris, serveis socials, policia tutor, etc.).

La persona que rep la comunicació ho ha de notificar al director o directora, que és la persona responsable de posar en marxa les actuacions del protocol. Cal treballar des del supòsit que existeix l'assetjament. En tot cas, l'aplicació del protocol permetrà confirmar-lo o descartar-lo de forma argumentada.

El centre ha de disposar d'un registre de totes les actuacions dutes a terme.

El centre disposa d'un imprès de notificació (annex 1). En cas que la persona que notifica vulgui un rebut, es farà una còpia d'aquest document amb el segell del centre.

El mateix dia, la direcció durà el tema a la CCP i es designarà *un referent*, que serà la persona que farà les intervencions del cas, valorant la necessitat de posar mesures d'observació i/o de protecció. En els casos en què de la notificació es dedueixi una situació greu, es notificarà al Departament d'Inspecció Educativa. A més, en qualsevol moment d'aquest procediment, quan hi hagi un presumpte delicte es notificarà a la Fiscalia de Menors o a les forces i cossos de seguretat.

2. ACOLLIDA I DETECCIÓ

El referent del cas durà a terme les actuacions següents en el termini més breu possible i, en tot cas, en no més de quatre dies hàbils:

1. S'ha d'entrevistar amb qui pot estar patint assetjament (annex 2 i annex 3).

2. S'ha d'entrevistar amb la família de qui pot estar patint assetjament (annex 3 i annex 4). Si es considera necessari per completar la informació, es pot entrevistar amb la persona que ha informat del presumpte assetjament (si no és la família).
3. S'ha de coordinar amb el tutor o tutora perquè estigui assabentat de la situació, es posin les mesures d'observació i protecció oportunes i es passi un sociograma al grup
4. Ha de parlar amb un grup d'alumnes ajudants (annex 5).

De cada actuació, el referent n'ha de deixar constància en un registre escrit.

2.1. Entrevista amb l'alumne o alumna que pot estar patint assetjament

El referent s'ha d'entrevistar individualment amb qui pot estar patint assetjament.

Objectius de l'entrevista

- a) Establir una relació de confiança i seguretat amb l'alumne o alumna. Per a això, cal escoltar-lo atentament i legitimar el seu malestar.
- b) Recollir tota la informació amb preguntes obertes per arribar als indicadors sobre el suposat assetjament (annex 2).
- c) Avaluar el grau de patiment percebut, que posteriorment s'ha de contrastar amb el que indica la família (annex 3).
- d) Identificar els alumnes que molesten i mesurar el grau de responsabilitat de cadascú, de major a menor.
- e) Donar seguretat i informar del fet que s'esta actuant.
- f) Conèixer el que necessita i com pensa que es pot millorar la situació. Valorar la necessitat de proporcionar estratègies de prevenció.
- g) Triar de tres a sis companys amb els quals pensa que es podria comptar com a ajudants per a acompanyar-lo i protegir-lo. En el cas que no sàpiga qui indicar, cal tranquil·litzar-lo i dir-li que se li demanarà al tutor o tutora. Aquest objectiu no sempre és necessari, sobretot quan, segons la informació aportada pels annexos 2 i 3, els criteris d'assetjament no es compleixin. En aquest cas no es duu a terme el punt 2.4 i es fa directament la reunió de l'equip (punt 4 del Protocol).

2.2. Entrevista amb la família de qui pot estar patint assetjament

L'acolliment o benvinguda d'aquesta família al centre la fa el director o directora, que comunica, alhora, la posada en marxa del protocol i presenta el referent del cas, que és qui farà l'entrevista.

Objectius de l'entrevista

- a) Recollir tota la informació possible sobre el suposat assetjament (annex 4).
- b) Avaluar el grau de patiment (annex 3).
- c) Explicar a la família com s'actuarà i quines passes se seguiran i generar confiança en la resposta del centre.
- d) Conèixer el que la família necessita, com pensa que es pot restablir la situació i valorar les mesures de protecció necessàries.
- e) Orientar la família perquè cooperi en la gestió pacífica del conflicte, confiï en la intervenció del centre i eviti possibles enfrontaments amb les altres famílies, la qual cosa dificultaria la gestió pacífica que es pretén dur a terme. Cal fer entendre a la família que la intervenció amb els alumnes implicats en l'assetjament correspon exclusivament als responsables del centre. Han de comprendre que qualsevol enfrontament que tenguin amb els alumnes que exerceixin l'assetjament o amb la seva família només servirà per fer créixer el conflicte, complicar la situació i dificultar les actuacions que el centre ha de dur a terme.

2.3. Elaboració d'un sociograma

El tutor o tutora, ha d'estar informat de la situació perquè pugui anar observant i posant les mesures necessàries de protecció, si escauen. A més, si cal, és la persona encarregada, amb l'assessorament de l'equip d'orientació i suport, de passar el sociograma, en el cas que no se n'hagi fet cap recentment. Aquesta eina pot ser útil per conèixer la dinàmica de relacions de la classe.

El sociograma, que s'ha d'avaluar de forma qualitativa, permet veure:

- El grau d'acceptació/rebuig/aïllament dels alumnes dins el grup.

– El grau de prosocialitat/victimització/agressivitat dels alumnes.

2.4. Reunió amb el grup d'alumnes ajudants

A partir de l'entrevista amb l'alumne o alumna i del resultat del sociograma, el referent s'ha de reunir de forma discreta amb un grup d'entre tres i sis alumnes. El referent s'ha de coordinar amb el tutor o tutora per valorar el millor moment de la reunió i, una vegada feta, li ha de traslladar la informació i els acords presos (annex 5).

Objectius de la reunió

- a) Disposar de la informació que té el grup d'ajudants respecte del possible assetjament: saber si es produeix o no i de quina manera (on, quan i qui).
- b) Aconseguir que col·laborin perquè les coses comencin a millorar i que la persona molestada se senti més còmoda i segura en el grup. S'ha de cercar que els alumnes abandonin el rol de persona observadora passiva i es comprometi a ajudar. S'ha de valorar la necessitat de fer una reunió de seguiment i, si és així, es fixarà una data amb el grup.

3. PRIMERA REUNIÓ DE GESTIÓ DEL CAS

El referent ha de convocar una reunió en el termini màxim de cinc dies hàbils des de la primera notificació. A la reunió hi han d'assistir un representant de l'equip directiu, del departament d'orientació, el referent i el tutor o tutora. També hi poden assistir altres professionals quan el referent així ho consideri (annex 6).

Objectius de la reunió

- a) Posar en comú la informació obtinguda pel referent i l'analitzar el sociograma.
- b) Valorar si es tracta d'una situació d'assetjament o d'un altre tipus de conflicte o situació.

Els criteris per qualificar un cas com a assetjament escolar són:

- Conductes d'agressió física, verbal o relacional cap a un o diversos alumnes.
- Manteniment en el temps (en general, més de dos mesos o, excepcionalment, més d'un mes).

- Desequilibri de poder. L'alumne o alumna es troba en situació d'inferioritat evident respecte d'un grup d'alumnes.
  - Existeix una intenció d'humiliar o agredir l'alumne o alumna que se sent victimitzat.
- c) Valorar si l'assetjament es dona per raons de discriminació. Es pot trobar:
- Assetjament escolar amb xenofòbia.
  - Assetjament escolar cap a l'alumnat amb necessitats educatives.
  - Assetjament escolar amb contingut sexual.
  - Assetjament escolar amb violència de gènere.
  - Assetjament escolar amb homofòbia o transfòbia (LGTBI).
- d) Valorar si existeix ciberassetjament entre alumnes del centre. En aquest cas s'ha aplicar igualment aquest protocol. En el cas que existeixi ciberassetjament amb la implicació de persones adultes, no s'aplica aquest protocol, i s'ha de comunicar directament a la Fiscalia de Menors o a les forces i cosos de seguretat, preferentment al policia tutor.
- e) Decidir les mesures d'intervenció que cal posar en marxa.

Mesures d'intervenció

En el cas que no es consideri assetjament, s'han de proposar les mesures previstes al pla de convivència i al Decret 121/2010 de drets i deures i comunicar-ho a la família a través d'una entrevista.

En el cas que es consideri un cas d'assetjament escolar, s'ha de comunicar al Departament d'Inspecció Educativa (per via telefònica o correu electrònic). Abans de la intervenció amb els alumnes que agredeixen, s'ha de valorar si és necessari:

a) Posar en marxa altres mesures de protecció dins o fora del centre. Per exemple: mesures de vigilància als llocs i moments de risc (canvis de classe, pati, banys, etc.), canviar la distribució dels alumnes a l'aula, acompanyament durant els trajectes escola-casa, etc. En general, és millor no adoptar mesures sancionadores cautelars o iniciar un expedient sancionador, ja que normalment dona més bons resultats actuar des d'un model responsabilitzador i restauratiu. En tot cas, quan es preveu un agreujament de la situació, cal assegurar a l'alumne o alumna que pateix l'allunyament de la persona responsable de l'assetjament i, si és necessari, adoptar les mesures cautelars disciplinàries previstes al Decret 121/10 de drets i deures.

http://die.caib.es/normativa/pdf/2010/2010_12_10_Decret121-2010_BOIB_187_23-12-2010_estableixdretsidedeuresdelsalumnesinormesdeconvivenciacentres.pdf

b) Si hi ha risc d'assetjament fora del centre s'ha de coordinar la intervenció amb els recursos externs al centre (policia tutor, EMIF, ...)

4. INTERVENCIÓ

4.1. Entrevista amb alumnes que molesten

El referent s'ha d'entrevistar individualment amb un alumne o una alumna que molesta en un termini màxim de set dies hàbils des de la notificació. Per fer aquestes entrevistes, cal triar el començament d'una sessió i proposar-se fer les entrevistes durant aquesta hora de classe, per tal que els alumnes entrevistats no es comuniquin entre ells fins haver-les acabades. S'ha de començar per aquell alumne o alumna que es consideri més líder o que molesta més i, amb el mateix criteri, seguir amb la resta d'alumnes (annex 7).

Objectius de les entrevistes amb els alumnes

- a) Aturar la conducta d'assetjament. Quan la persona que exerceix les conductes d'assetjament sap que el professorat del centre té coneixement del que està fent tendeix a aturar aquest comportament.
- b) Fer-se conscients del patiment que té un membre del grup.
- c) Fer-se conscients de la repercussió que té el propi comportament envers aquest company o companya i de quina manera molesta.
- d) Canviar el rol de l'alumne que molesta. Comprometre's a comportar-se d'una manera que faci que l'alumne al qual molestaven es pugui sentir còmode i segur al centre.
- e) Cercar la cooperació de l'alumne o alumna.
- f) Avaluar quina actitud i predisposició té a participar.

Metodologia de la intervenció

L'actitud que ha de tenir el referent a les entrevistes no és la de jutjar o acusar els alumnes, sinó ajudar que es responsabilitzin del que han fet i facin propostes de canvi que permetin que tothom se senti bé al grup.

L'entrevista que es proposa, coneguda com a Mètode Pikas, s'inicia dient que hi ha algú que ho passa malament i demanant informació al respecte. S'ha de fer amb un to ferm, però no culpabilitzador, perquè no interessa que l'alumne «es tanqui» (posi excuses, justifiqui el seu comportament o ho negui tot). D'altra banda, facilita que l'alumne o alumna que molesta empatitzi amb qui molesten i sigui conscient de com el poden afectar aquestes conductes.

Per acabar, cal mirar d'obtenir-ne la col·laboració en forma de canvis de comportament que ajudin que l'alumne o alumna que se sent malament es pugui sentir bé. Aquest compromís s'ha de posar per escrit i l'ha de signar cadascun dels alumnes que molesten.

Arribat a aquest punt, se li agraeix la seva col·laboració, es queda per fer una revisió i se li demana que, mentre no s'hagi parlat amb els companys, no comentis l'entrevista.

En el cas que no s'impliqui o no accepti la seva responsabilitat se li han d'aplicar altres mesures previstes al pla de convivència o al Decret 121/10.

4.2. Entrevista amb la família dels alumnes que molesten

El referent ha de valorar la necessitat de realitzar la reunió amb les famílies dels alumnes que molesten. Ha de valorar també la conveniència d'atendre la família amb l'infant present quan trobi que aquest mostra una actitud positiva. No és aconsellable quan s'ha mostrat resistent a col·laborar i assumir la seva responsabilitat (annex 4).

L'acollida de la família s'ha de fer de forma tranquil·litzadora i empàtica. S'ha de plantejar el conflicte com una oportunitat per aprendre i no des d'un enfocament culpabilitzador. Si es considera que necessiten ajuda se'ls pot plantejar el suport del departament d'orientació o altres recursos externs.

Objectius

- a) Informar de la intervenció que es duu a terme i de l'actitud que ha mostrat el seu fill o filla.
- b) Sensibilitzar la família, de manera que es propiciï una empatia cap a qui pateix, i evitar que es posin a la defensiva.
- c) Aconseguir que la família cooperi en la gestió pacífica del conflicte, confiï en la intervenció del centre i eviti possibles enfrontaments amb les altres famílies, els quals dificultarien la gestió pacífica que es pretén fer.
- d) Conèixer el que la família necessita i com pensa que es pot restablir la situació, sempre des d'un enfocament responsabilitzador i reparador.
- e) Acordar les mesures educatives més adequades per prevenir que el seu fill o filla repeteixi aquest tipus de conductes.

4.3. Segona entrevista amb l'alumne o alumna que pateix

El referent s'ha d'entrevistar amb l'alumne o alumna que pateix per comprovar que s'ha aturat l'assetjament i ha millorat el seu benestar respecte dels alumnes que el molestaven. Per fer aquesta entrevista s'ha d'esperar almenys cinc dies hàbils després de parlar amb els alumnes que molestaven (punt 2.3 de l'annex 2).

En el cas que la situació hagi millorat s'ha de valorar proposar-li fer una trobada conjunta amb els alumnes que el molestaven. Aquesta entrevista ha de tenir com a objectiu el reconeixement del patiment, la comunicació i la conciliació. S'ha de tenir molta de cura d'equilibrar el poder de les parts.

4.4. Entrevista amb la família de l'alumne o alumna que pateix

El referent ha de valorar la necessitat d'entrevistar-se amb la família de l'alumne o alumna que pateix juntament amb el tutor o tutora (annex 4) si es considera que s'han de treballar alguns dels objectius següents:

- a) Informar de les actuacions fetes i del resultat que han obtingut.

- b) Tranquil·litzar la família.
- c) Afermar la cooperació de la família amb el centre.
- d) Reprendre la coordinació de la família amb la figura del tutor com a persona de referència. A partir d'aquest moment ha de ser el tutor o tutora qui faci el seguiment de la situació i mantengui la relació amb la família.

5. SEGONA REUNIÓ DE GESTIÓ DEL CAS

El referent ha de convocar una reunió de l'equip de gestió del cas un cop feta la darrera reunió amb l'alumne que pateix. A la reunió hi han d'assistir un representant de l'equip directiu, del departament d'orientació, el referent i el tutor o tutora. També hi poden assistir altres professionals quan el referent ho consideri així (annex 8).

Objectius

- a) Revisar les actuacions i valorar la situació un cop fetes les intervencions. En aquest sentit, es poden donar diferents situacions:
  - Tancament positiu: l'assetjament s'ha aturat. Quan sigui així, s'ha de fer un pla de seguiment en què es prevegin les mesures que, des de la tutoria i des del centre, s'han de mantenir o posar en pràctica. En aquest sentit, s'han de preveure les reunions de seguiment amb els alumnes implicats per assegurar-se que la situació s'ha normalitzat.
  - Tancament negatiu: l'assetjament no s'ha aturat. En aquest cas, cal desistir de la via reparadora i iniciar un procediment per la via disciplinària segons el Decret 121/10. En aquest cas, s'ha de valorar la notificació a través del Registre Unificat de Maltractament Infantil (RUMI) i, si hi ha un presumpte delicte, a la Fiscalia de Menors o les forces i cossos de seguretat, preferentment al policia tutor.
- b) Avaluar la necessitat de rebre tractament específic per part d'alguna de les persones implicades. En aquest cas, pot ser convenient que el departament d'orientació, en contacte amb les famílies, faci una derivació a recursos externs al centre: Unitat Comarcal de Salut Mental de la Infància i Adolescència (UCSMIA), Serveis Socials, Protecció de Menors, etc.

Tancament definitiu per part de la direcció

Una vegada fet el tancament el referent ha d'elaborar un informe amb el suport de l'equip de gestió del cas. Aquest informe ha de descriure les actuacions fetes i els resultats obtinguts. El director o directora ha de trametre aquest informe de tancament a l'inspector o inspectora del centre (annex 9).

NOTIFICACIÓ

(registre escrit)

Direcció

CCP

Dep. Inspecció Educativa

Fiscalia de Menors

Cossos de Seguretat

Temporalització: 1 dia

ACOLLIDA I DETECCIÓ

(registre escrit)

Referent

Entrevista amb qui pot patir assetjament

Entrevista amb família possible "assetjat"

Coordinació amb tutor/a

Parlar amb un grup d'alumnes ajudants

Temporalització: ≤ 4 dies hàbils

GESTIÓ DEL CAS

REFERENT convoca 1ª REUNIÓ

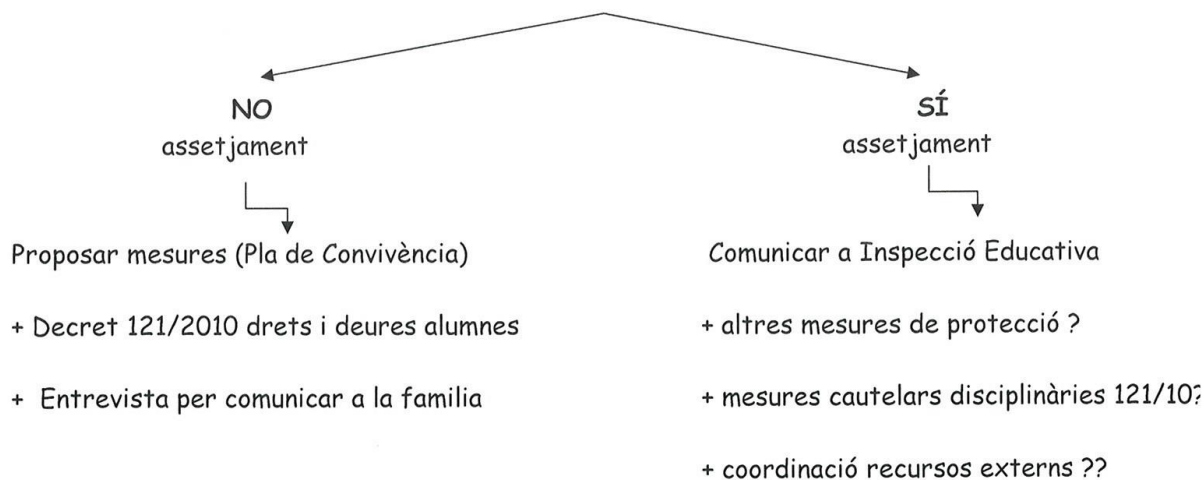
Representant Eq. DIRECTIU

Representant D.O.

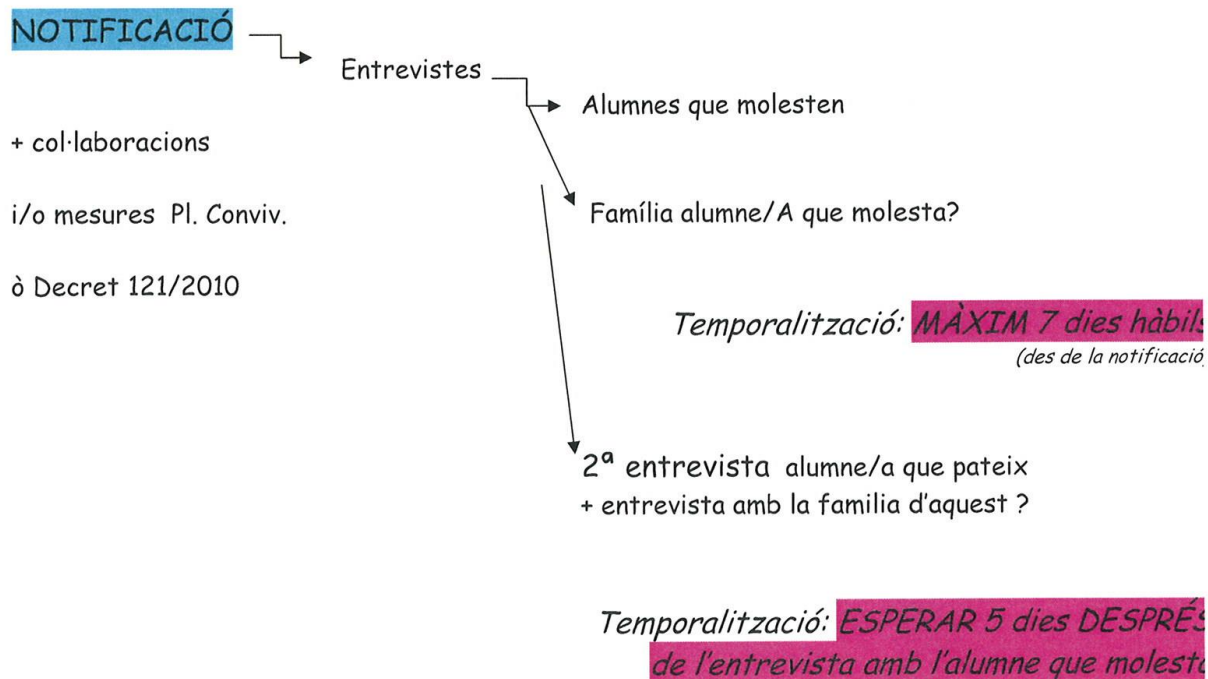
Referent

Tutor/a

Altres professionals??

Temporalització: **MÀXIM 5 dies hàbils** (des de la 1ª notificació)

GESTIÓ DEL CAS: 2ª REUNIÓ

Representant Eq. Dir.
Representant D.O.
Referent
Tutor/a
+ altres professionals?

Revisar actuacions

Valorar la situació

TANCAMENT +

Pla de seguiment
+ mesures
+ reunions seguit alumnes implicats

TANCAMENT -

VIA DISCIPLINÀRIA
D. 121/2010
+ valorar notificació
RUMI
MENORS ?
Cossos de seguretat ?
Policia-tutor ?
+ necessitat de TractamentEspecífic
per a algunes de les
persones implicades
i derivació a SSSS ?/
UCSMIA ?/
Protecció de Menors?

TANCAMENT DEFINITIU

Referent fa un INFORME

Director/a

Inspecció.